

Transformace 1 - KLONOVÁNÍ

KLON soubor identických buněk (organizmů)
pocházejících ze společného předka

KLONOVÁNÍ proces tvorby klonů (stěžejní metoda
molekulární biologie)

Klonování je základem genového inženýrství, tj.,
vytváření pozměněných nebo nových genů
a jejich zavádění do genomu organismů.

DNA klon: molekulární klon = segment DNA vektorem
přenesený do hostitelské buňky
a v ní se replikuje.

Cizorodá DNA spojená s vektorem = rekombinantní
DNA

Rekombinantní DNA, která je určena ke klonování se nazývá
klonovaná DNA

Genová banka (knihovna) – kolekce naklonovaných DNA
fragmentů, která představuje část nebo celý
genom organismu

Tři základní kroky klonování:

- 1. příprava rekombinantní molekuly DNA**
- 2. přenos rekombinantní molekuly DNA do
hostitelské buňky**
- 3. selekce klonů obsahujících rekombinantní
DNA**

Původ DNA:

- izolovaná z donorového organismu**
- komplementární (cDNA připravená zpětnou
transkripcí z mRNA)**
- připravená uměle chemickou syntézou**

VLASTNOSTI PLAZMIDOVÝCH VEKTORŮ

- 1. Autonomní replikace v bakteriální buňce
(schopnost stabilního udržení cizorodé
DNA při replikaci)**
- 2. Vhodné spektrum restričních míst**
- 3. Obsah genu se selektivním znakem**
- 4. Plazmid nesmí být konjugativní tj. nesmí
mít transferové geny (kódující pilusy)**
- 5. Co nejmenší velikost**
- 6. Vícekopiový**

Metody přenosu DNA do prokaryotických buněk

- Chemické – roztoky dvojmocných iontů solí + teplota
- Fyzikální – elektroporace
- Pomocí virů

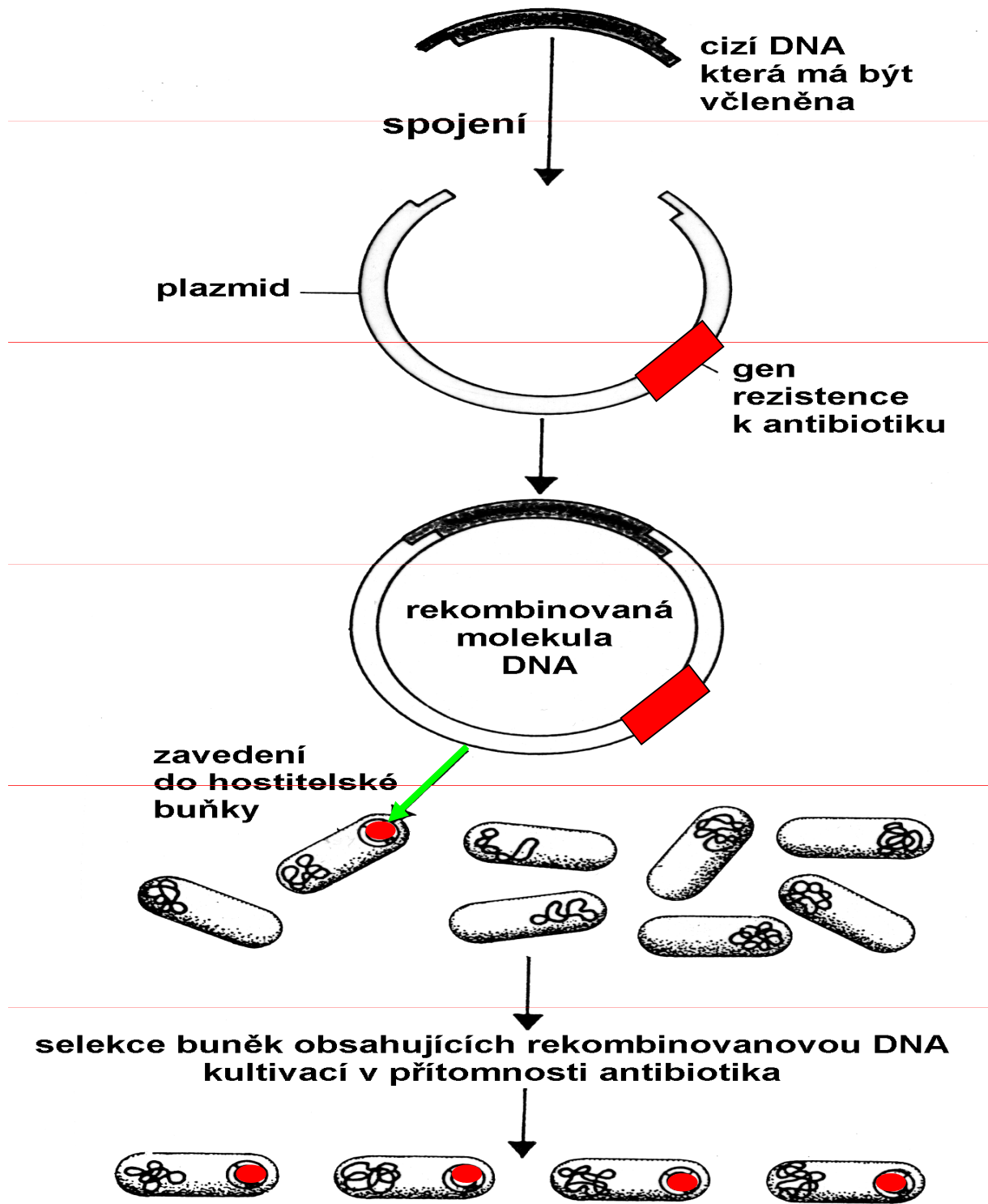
Způsoby přenosu DNA

Transformace. Přímý přenos DNA izolované z donorové buňky přes cytoplazmatickou membránu do buňky recipientní, v jejímž fenotypu se může vnesená genetická informace projevit. Používá se u prokaryotických buněk (u eukaryot je spíš nádorová transformace)

Transfekce. Přenos DNA do eukaryotických buněk (lipofekční činidla, elektroporace, viry ...)

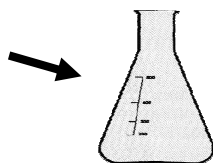
Transdukce. Přenos DNA – sekvence prostřednictvím viru z buňky donorové do recipientní, v jejímž fenotypu se může vnesená genetická informace projevit.

Klonování DNA v plazmidu

Příprava kompetentních buněk

Na třepačce

kultura *E. coli* narostlá v 20 ml
LB bujony do $OD_{600} = 0,3$

ochladit na ledu 0 °C

centrifugace 10 minut při 3000 rpm/4 °C

← SUPERNATANT ODLÍT

sediment resuspendovat v polovině objemu ledového roztoku
0,05M $CaCl_2$ a ponechat na ledu (v lednici) přes noc

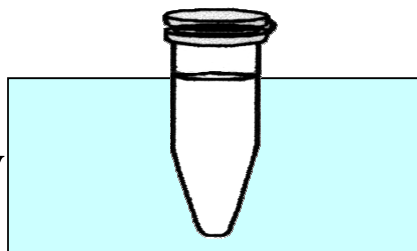
centrifugace 10 minut při 3000 rpm/4 °C

← SUPERNATANT ODLÍT

sediment resuspendovat v 1/10 výchozího objemu
(2 ml) ledového roztoku 0,05M $CaCl_2$

Kompetentní buňky

úchova na ledu nebo
při -70°C v glycerolu

TRANSFORMACE SCHÉMA

V Epp. mikroskopu je 200 μ l kompet. buněk

Stanovení titru komp. buněk
u řed. 10^{-5} , 10^{-6} a 10^{-7}

připravit DNA vektoru v 10 μ l TE

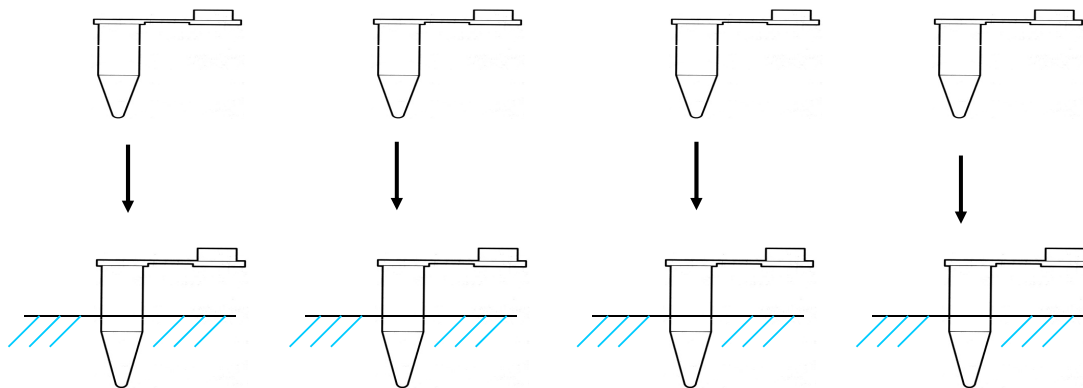
Kontrola
bez DNA

1 ng

10 ng

100 ng

Na
ledu

K.B.

Opatrně promíchat, nechat stát v ledu 30 min

Teplotní šok

Umístit při 42 °C/90 sec nebo 37 °C/3,5 min

Přidat 1 ml LB bujony a na ledu nechat 2 min

Inkubace ve vodní třepací lázni při 37°C/45min

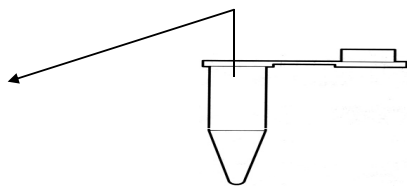

Transformace pokračování

Po inkubaci

centrifugace při 12 000 rpm/ 1 min

odlít supernatant

zbývající medium doplnit na 100 μ l a
resuspendovat sediment buněk

suspenzi vyočkovat na LBA +
50 – 100 μ g/ml **AMP**

Naočkované misky s LBA+AMP
inkubovat dnem vzhůru
při 37 °C/24 – 48 hod

Hodnocení: odečet kolonií transformantů
stanovení titru kompetentních buněk
Stanovení transformačního indexu